

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.,
a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr./se vënd la »Tipografia», soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vënd la librăria G. Cârjan, Ploceșt

„Continuarea Tribunei“...

Ori-cât de revoltătoare ar fi nouele isprăvuri, ce sevrănesc ziaristiile dela Arad și cei din jurul lor — mai ales, că prețind a se inspira »din sentimentul poporului» — și ori-cât ne-ar provoca indignarea cea mai profundă cu atitudine lor de două-ori criminală, fiind linișțitori până la greață față de Maghiari și maghiaroni, dar' violenți și necuviincioși fără margini față cu bărbații noștri aleși, cari reprezentă cauze mari în mijlocul nostru; — ori-cât de provocatoare sânt procedurile lor necinstite și scriselile lor mincinoase peste tot, ne impunem moderațiune și stăpânindu- ne sentimentele noastre cele mai firești vom analiza din când în când, calm și cu sânge rece câte una din chestiunile, ce zilnic ei le provoacă prin întortocherile adevărului și mistificarea faptelor.

Este aci aserțiunea, ce adese-ori au repeșit, că ei ar fi continuarea adevărată a »Tribunei!» E pentru noi, o datorie neincunjurată să lămurim această chestiune, și să arătăm încât e, și încât nu e adevărată.

Când a apărut primul număr al foii din Arad, ea n'a dat nici un program, prin urmare nu se putea ști că ce vrea să facă și unde vrea să ajungă. Când se punea față în față cu noi, înaintea Românilor, nu-i vorbă, adese-ori se lăuda că va face lucruri mari și va ridica chestiunea națională de nou la înălțimi ne mai văzute, — va se zică licita și ne supralicita în atitudine națională. — Nici-odată însă, până nu s'a goldișit, — ca să zicem așa — nu a susținut că foaia dela Arad, ar fi continuarea »Tribunei».

La 21 Maiu st. n. — imediat după faimoasa alegere — începe »Trib. Pop.» a publica o serie de articoli de Slavici. Dinsul îi intitula »Bizantinisme» — și într'adevăr n'am văzut un bizantinism mai bine pronunțat ca în acești articoli. Slavici se ocupa cu o declarațiune a dlui Titu Maiorescu, care ar fi scris undeva, că Slavici îndemnat de D. A. Sturdza ar fi venit la 1884 să redacteze »Tribuna», și că ar fi fost necontentit spriginut de dl Sturdza.

În cadrul acestei polemice — care ni-se părea a fi fost numai pretext, dl Slavici tratează și alte chestiuni gingașe, asupra cărora nu ne extindem acum. Destul că »Tribuna Poporului» își făcea și ea prilej să-și precizeze »posițiunea».

— De ce? Cum se face că o foaie, ce apare acum de 2 1/2 ani vine se-și precizeze »posițiunea» față cu Maghiarii?... Declarațiunile acelea ale fiii arădane vor rămâne însemnate, fiindcă marchează o nouă atitudine, pe care însă în curând a desmășit-o și tot mai pe față o desminte acum.

Atunci redacțiunea foii din Arad zicea și următoarele:

»...noi nu sântem „Tribuna” falsificată, ci continuarea „Tribunei” celei adevărate».

Mai în urmă vine dl Septimiu Albini, unul dintre »amicii» dela București — adevăratul centru de inspirație a acestei foi — și ratificând și dinsul »pacea» și »înfrățirea» legată cu groful Tisza Pișta vrea să prezente această comedie, și tristă și goală, ca realizarea unei vechi dorințe a »Tribunei». El caută — și la aparență găsește — în înșeași »Tribuna» dela 1884 »programul» realizat de »Tribuna Poporului» și oamenii sei la banchetul episcopului Goldiș. Dl Albini susține că »Tribuna» s'ar fi înființat anume pentru astfel de scopuri, ce urmărește acum »Tribuna Poporului» din Arad, prin urmare aceasta ar fi continuarea adevărată a »Tribunei» dela 1884.

Dl Albini susține că credeul »Tribunei» ar fi fost, că »sântem avisați în mod fatal unii la alții» și că trebuie »să curmăm lupta» dintre noi, Români și Maghiarii, luptă, »din care nu poate să rezulte decât sleirea patriei noastre» (»Tribuna», art. I. din nr. 1).

»Dela această credință — exclamă dl Albini — „Tribuna” nici-odată nu s'a abătut, câtă vreme noi »vechii tribuniști» eram răspunzători de cele publicate în coloanele ei».

Ei bine, asta nu-i adevărat! Vom arăta, că într'un cas nu numai analog, dar' aproape egal cu cel dela Arad, și tot față cu Tisza Pișta, »Tribuna» a avut cu totul altă atitudine decât aceea ce o are »Tribuna Poporului» acum, și că prin urmare nici »Tribuna Poporului» nu e »continuarea »Tribunei» celei adevărate», nici dl Albini și »amicii» sei nu mai continuă politica »Tribunei», politică ce dl Albini se laudă a fi urmat 10 ani de zile colaborând la »Tribuna».

Nu mai într'un singur cas poate fi adevărată aserțiunea »amicilor» îndulcitori de Unguri, anume, dacă și între întemeietorii și redactorii »Tribunei» dela 1884 vor fi fost oameni de duplicitate, oameni cari urmăreau planuri ascunse și stăteau în serviciu străine, dar' nu în serviciul intereselor poporului român din Transilvania și Ungaria.

Casul nu este eschis. Sânt mulți cari susțin, că așa a fost de fapt la întemeierea »Tribunei». Anume au fost oamenii de bună credință și sinceri, și oameni de rea credință și falși. Acestia din urmă nu s'au putut valida, cum doriau ei, din pricina celor buni. Au produs însă o șovăială în atitudinea »Tribunei» care nu se poate tăgădui; ea s'a observat. De fapt însă atitudinea în general a »Tribunei» a fost națională, verde românească și demnă.

Se vede că spiritul bun ardelenesc a prevalat asupra tuturor tertipurilor diplomaticești, de »doi bani în trei pungie», ce le aveau niște oameni străini de adevăratele vederi și sentimente nefalsificate ale Românilor.

Acești oameni, încetul cu încetul s'au selecționat într'o clică, care acum se găzduște la »Trib. Poporului», unde, abuzând eărăși de bună credința oamenilor noștri, inaugurează de nou o direcție politică, fără principii și fără morală, o direcție de agentură politică pe seama unor ambițioși și vanitoși, ce vor să se înalte pe spinarea poporului nostru umilit.

În acest înțeles, dar' numai în acesta, se poate zice despre »Tribuna Poporului», ceea-ce se zice tocmai în nrul ei de azi:

»Atât după modul întemeierii (!) cât și după oamenii politici, cari o înconjoară ea trebuie considerată ca o continuare a »Tribunei»...

Da! Ca o continuare a »Tribunei» aceleia ce intenționa Slavici, dar' nu a »Tribunei», pe care a ridicat-o poporul românesc din Transilvania și Ungaria prin faptele și suferințele sale eroice, sincere, și devotate.

»Tribuna» aceea mândră, demnă, populară, credincioasă poporului și devotată numai lui, aceea e »Tribuna» dela Sibiu! Ear' foaia dela Arad e tocmai contrara ei, o foaie fără principii, fără demnitate; o foaie care a abandonat cauza adevărată a poporului, a părăsit organismul partidului național, și s'a angajat în slujbe străine. E o foaie care nu face politica poporului, ci politica unor diplomați vanitoși, și incapabili, cari vor să se ridice eărăși prin umilirea poporului nostru — dar' e prea târziu, și e înzădăr ori-ce încercare. Am învățat din experiență!

Sibiu, 5 Sept. n.

Crisă. Chestia delegațiilor austro-ungare se crede, că va duce la o **crisă ministerială austriacă.** În acest caz, după părerea cercurilor politice normative, **zilele cabinetului Thun sânt numărate.**

Chlumetzki și Széll. Călătorfa baronului Chlumetzky la Ischl și de acolo la Ratot, unde se află prim-ministrul Széll e încă viu comentată în presă.

Privitor la întrevvedere a lui Chlumetzki cu Széll, semioficioasă »Bud.

Tud.» e informată »din loc competent», că aceasta nu stă în legătură cu politica, ci a fost o vizită prietenească privată și astfel — zice »Bud. Tud.» — cad toate acele combinații, cari s'au făcut în legătură cu ea.

Acest comunicat oficios lasă a presupune și mai mult, că Chlumetzki a a avut misiune politică, în primul loc în chestia delegațiilor.

Es cu „programul“!

În sfârșit, după aproape 3 ani, cliașii dela Arad es la iveală cu **programul lor.**

Ceea-ce atăta vreme au negat și ascuns, că adevă sunt mercenari ai unor curente străine, — se dă acum pe față.

Și nu li-e rușine să o spună oarzen, că vreau să îngenunche înaintea Ungurilor.

Pornirea, ce am relevat-o ieri se accelerează. Azi merg în galop spre — **Unguri**, ear' în **presidentul partidului național român aruncă cu petri și tină**, dar' numai din tufă, că niște lași și nemernici.

Demascați!

Eată cum își demască scopurile ascunse, ce au tănuț.

În prim-articolul din urmă, al II-lea din seria: **Ideea apropierei politice între Maghiari și Români**, spun din cuvânt în cuvânt următoarele:

»Tribuna Poporului» reprezintă astăzi între Români o direcțiune politică bine pronunțată. **Atât după modul întemeierii sale, cât și după oamenii politici, cari o conduc și înconjoară, ea trebuie considerată ca o continuare a „Tribunei”, care prin un act de violență s'a metamorfozat și 'și-a renegat trecutul.** Bărbații cari au întemeiat »Tribuna», pătrunși de simțiminte naționale și patriotice, căutau a da chestiunilor politice o soluțiune pacifică. După prezentarea Memorandului la Monarch și după evenimentele care au însoțit și succedat acest act important, **încercarea și pregătirea unei apropieri între Maghiari și Români era singura direcțiune politică sănătoasă, logică și firească, ce se impunea dela sine.** »Tribuna Poporului» a și urmat această cale și prin **spriginirea alegerii părintelui Goldiș de episcop al Aradului ea a trecut la fapte.**

»Este adevărat, că alegerea unui episcop nu este un act politic, ci bisericesc. Însă la noi Români, biserica fiind națională, ori-care alegere a unei căpetenii bisericești are și o parte politică. În cazul de față partea politică a alegerii dela Arad crește în mod însemnat prin **confesiunea politică pronunțată a alesului** și prin cuprinsul toastelor politice ce s'au schimbat cu ocazia introducerii în scaun a Preasfinției Sale părintelui Goldiș. Părintele Goldiș a căutat înainte de toate să-și implinească datorința ca preot (prin apostasie. Red. »Trib.») și ca Român, dar' a făcut totodată propagandă pentru o **ali-anță frățească între poporul maghiar și român.**

»Atât de pronunțată este activitatea sa în această direcție, încât contele Stefan Tisza a accentuat îndeosebi în toastul seu **mai mult decât remarcabil** la banchetul din Arad, că el (Tisza), colegii sei deputați și întreaga societate maghiară participă cu atât mai bucurios la sârbătoarea introducerii în scaun, cu cât ei toți ved în episcopul Goldiș realizarea unei **idei care pe toți îi înveselește.** Părintele Goldiș, ridicat în scaunul episcopesc dela Arad, însemnează dar' nu numai un **program politic bine pronunțat**, ci și un program cunoscut și recunoscut atât de **Români** (?), cât și de **Maghiari.**

La pază!

Va se zică Goldiș e programul lor! Români să stee la pază! Avem a face cu noue **„puncte de orientare”.** Autorul „**Millenii**”-lor, »îndulcirilor» și »înfrățirilor» s'a apucat eărăși de meseria sa nemernică.

Se vede că nu 'i-a fost destul experiența de până acum!

Comedia „înfrățirilor“.

»Naționaliștii» dela Arad pot fi mândri de »succesele» lor. Fac școală! După pupăturile lor dela banchetul lui Goldiș a urmat o neîntreruptă serie de pupături patriotice.

Beșă, după-ce a comis o bésadă a sărutat monumentul Ungurilor căzuți sub armele românești la Presaca, și apoi a pupat mâna exministrului Lukács Béla, ne mai dorind altceva decât — un brâu roșu.

La Beius s'au pupat reciproc toți Jidanii și Maghiarii dela noua bancă cu Români, cari s'au înfrățit cu ei. După-ce a comis o bésadă mândrul Diamandi s'a pupat și el cu Sas Ede, faimosul dirigent al și mai faimosului vandalism dela Oradea-mare — și a mărturisit că nu cere altă garanție pentru »frățietatea maghiaro-română», decât vicariatul Orăzei. La mitră nu se gândește încă, până-ce n'o vede pe capul călugărului Mangra, care — trebuie să o recunoască — totuși are mai multe merite pe terenul îndulcirii, înfrățirii și altor marafeturi goldișiste.

O a patra pupătură patriotică s'a întemplat, cum ni-se scrie, la Marghila, unde un preot român — acesta de ai lui Lauran, nu de ai lui Mangra — a pupat mâna deputatului Örley, și s'a jurat în chip și formă că nu-i agitator.

A izbucnit și la noi **epidemia pupăturilor** — cum zice Lombroso, care de sigur ar face interesante studii călătorind pe la Arad, Beius și Oradea-mare.

A IV-a „înfrățire“.

Eată ce ni-se scrie:

»La Marghita (comitatul Bihor) s'a întemplat, că fiindu-și deputatul guvernamental Örley Kálmán vorbirea de program — părintele din Popești: V. Tămaș, însușit sigur de înfrățirea dela Arad, și dorind a propaga mărețele idei ale firmei Mangra & Comp. ca să pregătească calea unei înfrățiri patriotice — a finit și el un toast! Reflectând la cuvintele deputatului Örley într'alteale a zis:

»...ha ilyen eszmék fognak testet ölteni, akkor megszűnnék az agitációk(?) véget ér a testvérek(?) közt a sülködés és mi is jó és hű fiait leszünk a hazának».

Pe românește:

»Dacă astfel de idei se vor realiza, atunci **agitățiunile vor înceta, se va sfârși crearea dintre frați, și atunci și noi vom fi buni (!) și credincioși (!) fii ai patriei!**»

Va se zică, părintele Tămaș, — dacă ar ști ce zice, — până acum a fost **agitator**, și **râu** și **necredincios** fiu al patriei! Halal de ei **agitatori!**

Lauran la Arad.

Correspondentul nostru continuă astfel:

»Saltă și te bucură Arade, că bētrânul și bunul tău vecin, Bihorul, așa de eclatant își dovedește alipirea față de tine! Ear' d-ta, domnule Lauran Gusti, pornește cu fală înainte! trimite încă un ciroul și demandă și clerului sătmărean să țină și el **toasturi patriotice**; demandă-le preoților păstoriți și de d-ta, căci dacă glasul poruncei tale ascultă-l vor și-l vor respecta — la limanul fericirii te vor duce. Ia-l de brațe pe părintele Tămaș și pleacăți la Arad, căci clima de acolo va fi mai favorabilă pentru ideile d-tale și te asigurăm, că acolo mai iute vei ajunge la mitră episcopescă.

Cale bună!...

Un preot bihorean.

Intrigații aradani — la Bruxella.

Am arătat ieri pe scurt nouă intrigă a mercenarilor lui Tisza Pișta și »amicilor» lui. Dăm acum în întregime scrisoarea din „**L'Ind. Belge**”, ca să se vadă cum **seduc** oamenii această lumea, care odată ne apăsă cu simpatie cauza. Eată articolul în traducere fidelă:

Serisoare din Ungaria.

Budapesta, 20 August.

Reflexiunile ce le-a publicat deunăzi »**L'Independance Belge**» în cauza Românilor din Transilvania au produs o impresie foarte serioasă asupra tuturor spiritelor; și presa care s'a ocupat pe larg cu această chestie n'a întrelăsat de a constata justetea observațiilor și de a afirma că ar fi cu cale să se țină cont de ele.

Ar fi de dorit ca **Dr. Rafiu**, *) vechiul president al partidului național și dl Coroianu, avocat în Cluj să iee asemenea notă de observațiile »**Independencei belgiane**», să tragă din ele folos și să se convingă că ar fi timpul suprem de a pune capăt procedurilor lor necorecte, cari împiedecă înaintarea chestiunii naționale române și ating **justele susceptibilități ale Ungurilor**. **) Cu durere o spunem, dar' trebuie s'o mărturisim că acești doi șef-vechi au compromis greu cauza română și nu încetează de a lucra în prejudiciul ei.

Să sperăm, că înainte de a sili pe adevărații patrioți (Cum e: Goldiș, Mangra, Russu Șirianu și alți Ciorogari. Redacțiunea »Tribunei») de a eși din rezerva lor, pentru a espune regretabilele fapte în fața Europei vor să se înfelegă, că dacă au fost scisiuni nenorocoase și regretabile, dacă chestia română n'a putut continua a se desvolta, numai greșeala lor este și nu este decât un singur remediu în această stare a lucrurilor, precum foarte bine 'l-a explicat, este căva timp de atunci, correspondentul nostru. ***) Dacă forțele naționale române trebuiesc strinse, dacă această frumoasă cauză, care a avut atăta sprigin, are să-și reieie întreaga vitalitate, înainte de toate trebuie eliminat tot ce e dubiu, trebuie dați la o parte aceia cari au compromis acțiunea șefilor adevărați devotați: Câtă vreme elemente compromise iau parte la o acțiune, o împiedecă, o fac suspectă și împiedecă o reconstituție serioasă, căci spre marea bucurie a inimicilor, dau pricină criticilor lor și aduc în o poziție falsă nația română destinată în butul tuturor a juca în viitor o rolă preponderantă în politica europeană.

Orientul Europei, asemenea unui mosaic în colorii variate, este compus din rasele cele mai diverse, între cari **elementul român este pus în rândul prim ca pioner al civilizațiunei.**

Români sânt peste 10 milioane, așezați între Tisa, Marea-neagră, Carpați și Balcani, este aceasta o cifră respectabilă dominând celelalte naționalități mai puțin concentrate și curente. Statele civilisate ale Occidentului au cel mai mare interes de a favorisa dezvoltarea acestui element latin, atât din punctul de vedere al politicii, cât și din cel al civilizațiunei, căci Români sânt sentinela înaintată rămasă în picioare la îmbucăturile Dunărei, din vremea când torenul oriental arunca asupra Occidentului Europei noue popoare. Chiar și din punct de vedere istoric, Români, fiii vechii Rome latine au drept la respectul și la simpatia Occidentului.

După căderea dlui Bánffy, guvernul actual din Budapesta pare a fi avut intuițiunea despre importanța politică a Românilor și s'a arătat dispus a recunoaște, cel puțin în unele puncte, (care puncte? Redacțiunea »Tribunei») echitatea revendicațiunilor lor, pentru a le face jugul mai puțin aspru și a-i lăsa să respire mai liber. S'a elaborat o nouă lege electorală (!) pe baze mai acceptabile. Parlamentarismul, așa cum este înțeles în restul Europei, în Ungaria numai după nume există. Fiecine cu-

*) Serierea corectă a numelor încă arată că autorul e Român. Red. »Trib.»

**) »Tribuna Poporului» de azi pretinde că numai din greșeală s'a pus Ungurilor în loc de Românilor. O fi, o fi. Red. »Trib.»

***) Aci autorul cu perfidie, vorbește, ca în numele ziarului, și uită că e în: Budapesta! Red. »Trib.»

noaște scenele de presiune, de violență, corupție prin bani și beuturi ce se exercita în mod public cu ocazia alegerilor, și când toate acestea nu puteau fi îndestulatoare, guvernul ungar nu se sfia în niciun fel de a recurge la baionete pentru a susține și a face să reese candidatul dorit.

Românii erau în principiu excluși dela ori-ce drept de vot, nu prin lege erau excluși, ci prin fapte, căci numai acela putea să devină alegător, care avea o dare directă de venit de cel puțin 8 fl. Judele singur decidea, dacă cineva avea acest cens; pentru Români, decisiunea era, de regulă, negativă; Maghiarii, din contră, fără chiar a poseda acest cens, puteau fi alegători și candidați, pe temeiul unor privilegii antice din sistemul feudal. Modul de a-și da votul pentru alegeri este din cele mai primitive. Nu există scrutinii secret, și alegătorul trebuie să se prezente înaintea reprezentanților guvernului, să declare cu graiu viu cui își dă votul și să se încreadă în lealitatea acelor reprezentanți, cari nu se genau de a examina numele în favoarea candidatului lor favorit. Legea electorală ce s'a modificat fiind mult mai echitabilă în textul ei, censul este egal atât pentru Maghiari, cât și pentru Români; promite de a împiedeca ingerența administrativă, de a elimina abuzurile și de a admite ca recursurile în materie electorală să se țină de resortul curții de casasație. Toate acestea sunt foarte frumoase în teorie, dar' fi-va legea aplicată cu conștiință și lealitate? Și chiar când n'ar mai fi alt loc spre a se plange în această privință, puterile ar fi omul pe deplin satisfăcut? Românii au alte revendicațiuni de urmărit, ei trebuie să aibă garanții serioase și trebuie să facă a li-se respecta naționalitatea.

Toate popoarele Austro-Ungariei tind spre autonomia națională, Maghiarii asemenea vor fi siliți să facă concesii în această privință, să respecte drepturile altuia, când au știut atât de bine să-și revindică ale lor. În momente de sinceritate, Maghiarii mărturisesc, că de prezent au politică riscată de *va-banque*, trebuie ca totul să cedeze maghiarilor, cu riscul de a pierde totul. Lucrând în chipul acesta, ar pute să obțină un efect prea puțin dorit; popoarele împinse la extrem n'ar mai esita într-o zi de crasă supremă să se arunce în brațele celui dintâiu sosit ca liberator, fire-ar acela Rus sau altul.

Se vede, că urmările acestei politici de *va-banque* pot deveni pentru Ungaria funeste și nimic nu le garantează jocul.

Unele spirite clar văzătoare în politică au înțeles aceasta și n'au întrelăsat de a afirma necesitatea atragerii simpatiei naționalităților nemaghiare.

De curând într-un toast politic pronunțat la Arad, cu ocazia instalării dlui Goldiș, noului episcop oriental, contele Stefan Tisza, fiul celebrului Coloman Tisza s'a exprimat în acești termeni: «Istoria patriei avertisează elementul maghiar, că toate naționalitățile Ungariei trebuie să trăiască împreună ca buni frați» și aduce, ca special Maghiarii și Românii sunt destinați a se uni pentru a face față inamicului comun, care amenință cele două națiuni. Aceste cuvinte atât de înțelepte și atât de adevărate au avut un mare răsunet, dar' afară de câteva excepțiuni onorabile, presa maghiară primind cu stupefacțiune această declarațiune, s'a grăbit a o atenua și chiar a o desfigura atât de mult, încât a făcut din ea o declarațiune panmaghiară destinată a răpi toată speranța patrioților români.

Noua lege electorală, lucrată în spiritul aceloră cari au propus-o este mai ales destinată a smulge Românilor unul din cele mai puternice argumente contra opresiunii maghiare. Până acum

ori-ce participare la viața politică era făcută imposibilă prin ingerențele și vexațiunile de tot felul, astfel că Românii erau siliți de a urma metoda absterenței, ce de altminterale li-se impunea prin fapte. O nouă față se va deschide deci pentru națiune; după părerea celor mai înțelepți, trebuie renunțat la absterență. Românii trebuie să intre în parlament. Politica pasivă a fost o stare anormală justificată prin situație; această stare anormală trebuie să înceteze și afară de cazul, că lealitatea maghiară va face e-ași greș în materie electorală, Românii trebuie să fie gata a-și continua lupta de revendicațiune în parlamentul din Budapesta, dar' trebuie să se prezente și cu elemente devotate și oneste, cari se poată în mod demn susține cauza lor de emancipațiune în fața Europei civilizate.

Presa maghiară.

Asupra presei maghiare face un politician croat în *«Agramer Tageblatt»* următoarele aprecieri nimerite:

«Presă maghiară e mai superficială, decât ori-care altă presă; ea trece ușor peste ori-ce chestie. Pentru ea lucrul ce nu-l cunoaște, nu este de însemnat și în ori-ce chestie, unde nu se tratează despre Budapesta, vorbește de sus. Superficialitatea presei maghiare este cauza, că s'au înăspri raporturile între Ungaria și Croația și tot ea poartă vina, că naționalitățile sunt tratate așa, cum s'a aflat de bine să fie tratate dela începutul erei tiszaiste. De sus era dat avisul, că trebuie suprimate cu toate mijloacele ori-ce mișcare a sentimentului național al nemaghiarilor. Sentința lui Széchenyi (?) că în interesul nației lor Maghiarii ar trebui să agrățieze și pe patricizi, a fost executată aproape literal. «Patriotismul» recte șovinismul esaltat acoperea ori-ce păcat, ear' presa zicea la toate în cor: da și amin. În loc de-a controla, ea aducea laude «regimelor energice» și în schimb primia și ea dela aceste complimente pentru «patriotismul» ei. Conștiința 'și-o împăca prin aceea, că se țină pe sine în o totală necunoștință asupra situației și încunajura pe departe cu o ușurătate neexcusabilă studiul asupra chestiei de naționalitate.

Scritorul acestor șire a avut de mai multe-ori ocazia a vorbi cu câțiva din cei mai ilustri reprezentanți ai presei maghiare din diferite partide, asupra necesităților culturale ale naționalităților și chiar asupra chestiei de naționalități și a rămas uimit văzând neorientarea crasă a acestora asupra stărilor faptice. «Nu ne-am ocupat încă cu chestia», — acesta era totdeauna răspunsul lor evasiv. Dar' ei scriseră pe această temă o bibliotecă întreagă plină de absurdități. Scriau innuri la adresa «energicilor» bărbați de stat, cari au fost atât de gentili a-i elibera de studiul asupra celei mai momentuoase chestii a statului ungar. Este fapt constat, că presa maghiară era cea mai rău informată asupra chestiei de naționalitate, aproape mai rău decât asupra adevăratelor rapoarte ale Croației față de Ungaria, și aceasta înseamnă mult».

Adunarea „Asociațiunei”.

V.

Vorba vine: *discuție literară*, dar' n'a prea fost. Insuși dl Dr. Diaconovich, cel interesat în primul loc n'a încercat să-și apere «raportul», ear' ceilalți de asemenea n'au intrat în detalii, nici n'au combătut într-o parte ori alta, ci au căutat să mitigeze «asprimea» din propunerea comisiei. Discuția s'a urmat cam astfel:

Dl Dr. Diaconovich, luând cuvântul a spus numai câteva vorbe, pe un ton submis, de conversație, bagatelizând totul. «Fiind vorba de mine — zicea dînsul — n'am să spun decât câteva cuvinte. În ce privește critica, pot să țin cont de dorința adunării și să mă ferece a critica, încât însă pentru ton am fost obiectiv și nu pot să fiu mai obiectiv». — Cam atîta a spus prim-secretarul la un rechisitoriu de aproape o oră.

Dl On. Tilea a voit ca numai decât să se închidă desbaterea, de teamă că va lua dimensiuni prea mari și va deveni prea agitată. Prim-secretarul a fost aspru și drept, a tăiat în carne și acum 'i-s'a răspuns din partea comisiei și mai aspru. Cuțitul cu care a tăiat secretarul l. a fost ascuțit și a mers poate prea afund; 'i-s'a răspuns tot tăind, dar' cu un cuțit mai puțin ascuțit, care rănește însă și mai grav.

Eu cred — zice dl Tilea — că ce s'a spus e de ajuns, să primim propunerea comitetului, ca să trecem odată peste acest punct.

Dl Dr. Vas. Bologa, crede că referentul comisiei dl Dr. Dăianu își contrazice. La întrebare însuși a spus că sîntem «acasă», dar' tocmai de aceea trebuie să ierte dacă «în familie» se spun și lucruri mai aspre, cari nu plac, dar' pentru care nu trebuie să facem așa cas mare. Raportul literar e un început, care n'a trecut prin proba de foc; azi însă 'i-s'a dat botezul de foc, și de aci încolo va fi mai bun....

Se alătură la părerea dlui Tilea Dl On. Tilea. Cer închiderea discuțiunei. (Voci: Unul singur cere închiderea discuției! Oho!)

Dl Dr. Vas. Hosszu vorbește contra închiderei discuției. Dînsul zice cam următoarele:

On. adunare generală! Nu trebuie să ne spărim numai decât dacă se deschide o discuție mai vie. Nici-odată nu ne-am despărțit dela adunările noastre amărîți, ci împăcați și înțeleși. De aceea desbatem ca să ne lămurim. Din ambele părți s'a voit și se voeste binele «Asociațiunei». Despre asta eu sînt convins, și cred că cu toții trebuie să ne convingem. În special aci e o diferență, care cu bunăvoință trebuie să o lămurim; ea atinge o parte însemnată a activității noastre. «Raportul literar» l'am salutat cu toții ca o bună inovație. El va ocupa tot mai mult adunările generale și e bine aceasta. Pentru-că noi, cari venim din mari depărțări, nu o să ne interesăm aici de rapoartele pur administrative. Avem încredere în comitet și în cei-ce conduc afacerile; altcum nu 'i-am fi ales. Dar' tocmai de aceea trebuie să dăm mai multă atențiune părții, care înseamnă viață culturală și literară.

Azi s'a făcut începutul acestei discuțiuni. Azi cum s'a zis raportul literar 'și-a făcut proba de foc, și numai desbaterea îi dă acest foc, în care au să se lămurească idelle. — Eată de ce nu trebuie să ne grăbim, cum vrea dl Tilea a închide discuția, din contră să ne lămurim, ca nime să nu plece necăjit

de aici. Că scopul nimănui nu e de a jigni pe cineva, ci de a servi interesele «Astrei» noastre.

O chestiune, care trebuie mai întâiu lămurită, pentru a ne ști orienta e: a cui e raportul literar, personal și exclusiv a l. secretarului, ori a comitetului? Noi nu știm, dar' asta trebuie să se știe. Se identifică comitetul cu raportul secretarului întâiu, ori nu?

Frunzărind «raportul» vîd în mai multe locuri că se vorbește în plural. Eu cunosc foarte bine pe amicul Diaconovich, știu ce bun stilist e, și nu pot presupune că el vorbește în pluralul maiestatic (ilaritate), ci că vorbește în numele comitetului....

Firește e altceva, dacă dl Diaconovich vorbește în numele comitetului, și alta dacă își spune vederile sale personale.

Pentru a evita pe viitor neplăcerile cred că ar fi bine dacă raportul s'ar prezenta în scris adunării generale, și s'ar tipări numai după-ace a fost aprobat de adunare....

Cât pentru propunerea comisiei crede ca să se lase afară frasa «cu regret». — Referentul comisiei primește corectura.

Dl Dr. Bunea constată și dînsul că se spun în raport lucruri neîntemeiate. Acum însă să ne îndestulim cu ce 'i-s'a spus și să nu fim prea cruzi. Propune să se lase afară cuvântul «mai», unde se zice ca raportul să fie mai obiectiv....

Dl P. Cosma e contra acestei omisiuni, pentru-că atunci propunerea devine și mai aspră. Acum, cu «mai obiectiv» se recunoaște raportului oare-care obiectivitate; dacă rămâne «mai» afară, înseamnă că n'a fost de loc obiectiv, și se cere se fie obiectiv. (Risete generale).

Dl Dr. Ioan Turcu spriginește propunerea comitetului.

Dl Dr. Aurel Isac vorbește mai pe lung contra raportului dlui Diaconovich. N'am luat cuvântul — zice — la chestia membrilor suplenți deși e o flagrantă încălcare a ordinii neînvîtându-l. Acum însă nu pot tăce. Dl secretar 'i «și-a permis să critice într-un mod de tot aspru presa. Cine 'l-a autorizat? De ce o critică? Fiindcă 'l-a combătut pentru umblarea sa pe la Cluj!

Se revanșează. Ei bine, ce a căutat la Cluj la «Eke»? A venit pe furie, nici unul nu 'l-am văzut, noi Români. Dar' direcția aceasta trebuie combătută.

Dl Isac a vorbit cu căldură și fără cruțare, spriginind comisiunea.

A luat de nou cuvântul final referentul Dr. Dăianu și arătând că raportul secretarului e foarte personal și nu obiectiv, a susținut propunerea comisiei. Scopul e ajuns și prin cele-ce s'au spus, zice referentul, dar' vrem să se repareze oficioș, ce s'a greșit într-o publicațiune oficioasă, și să rămână urmă, că s'a făcut abatere dela principiile stabilite.

A urmat votarea. Pentru propunerea comitetului au fost 28 voturi, pentru a comisiei 20.

Alte rapoarte.

Raportul financiar, prezentat de Dr. Mihai și cel despre regulamentul bibliotecelor populare prezentat de dl Grig. Maior s'au luat la cunoștință fără desbatere. S'au cetit apoi, pe scurt, telegramele sosește, și s'a luat la cunoștință că desp. Caransebeș invită adunarea la Mehadia. Hotărîrea s'a lăsat comitetului.

Cu aceasta ședința a doua s'a închis la orele 2 d. a.

Leonela luă în brațe pe Camila și o culcă pe pat, rugând pe Lotario să alerge după un medic.

Totodată 'l-a rugat însă, să-și dea sfat, ce să spună lui Anselmo, dacă din întîmplare ar veni acasă mai nainte de a se vindeca rana stăpânei ei. Lotario îi răspunde brusc că poate să-și spună ce vrea; nu e în stare să-și dea vre-un sfat cuminte. Să grijească numai deocamdată, ca sângele să nu mai curgă din rană până vine medicul; ear' el, Lotario, se va duce acolo unde nu-l mai găsește nimeni. Și cu un gest de adăncă amărăciune Lotario plecă. Când se află singur, fără martori, încep să-și facă cruce, fiind peste măsură mirat de duplicitatea Camilei și de purtarea destăra a Leonlei. Își zicea apoi, că Anselmo cât de convins trebuie să fie acum că posedă o a doua Porcia de nevastă și nu putea aștepta cu destulă paciență momentul să vorbească cu el, pentru a sîrba împreună cea mai mare înșelătorie optică a adevărului și a minciunei ce s'a putut născoci cândva.

Leonela a oprit curgerea sîngelui, firește, cu puțină greutate, ceea ce 'l-a fost cu atât mai ușor, că sângele nu curgea mai tare de cum trebuia să curgă, ca să dea înșelătoriei aparența adevărului. Leonela spălă rana cu vin; o legă apoi roștind cuvinte cari făceau pe Anselmo, dacă cumva nu auzise destul, să creadă de nou, că nevasta sa e model de credință conjugală.

Camila încep să vorbească și ea, confirmând cele zise de Leonela, și numindu-se pe sine lașă și ticăloasă pentru-că n'a știut folosi momentul prețios pentru nimicirea unei vieți ei urgite.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Micuș, August 1899. — Petrecerea aranjată de tinerimea studioasă în 27 August, a reușit bine în toate privințele, deși tot în acea zi a fost petrecere la Ludoș și Sîn-Mihaiu, două comune nu departe de Micuș. Însemn, că aceasta fu prima petrecere în comuna noastră.

Micușul e o comună măritoasă cu peste 240 fumuri, depărtare de Turda de 19 chm., tot cam așa și de Cluj. E așezată între 2 dealuri; are o vale prin mijlocul satului, care mină vre-o 14 mori cu câte o roată. De prin satele vecine încă tot acolo macină. Comuna aceasta are fântână de apă sărată (mu-rătoare), al cărei isvor probabil că se trage dela vinele de sare de pe la Turda. Înainte de aceasta în multe locuri s'a văzut chiar sare, dar' a fost astupată. Fântâna o păzesc patru inși, tot din Micuș, unul sede de stat acolo fiindcă are locuință, ear' cei trei păzesc pe rînd câte o zi și o noapte unul. Vineria se împarte murătoare la săteni. Capetă murătoare măsurată după căți sînt în familie și după câte vite are etc. Comuna Seliște asemenea capetă murătoare de acolo, fiind cândva tot un hotar al Seliștei cu al Micușului.

În zori de ziuă după petrecere mulți oaspeți au fost conduși prin comună la șipotul cel mic, apoi la cel mare, care are isvor de curge apa ca din o cofă, și apă foarte bună. Se vorbește despre cei din jurul șipotului, că trăesc mai mult decât ceilalți, bînd apă de acolo. Într'adevăr, numai în jurul acela sînt oameni cei mai bătrîni ai comunei, însemnez unul de 105 ani, ceilalți de 70—90 de ani. Au mai fost conduși oaspeții și la biserica, zugrăvită toată de pe la anul 1790. „Chimu“.

Chestiuni școlare.

Gimnasiul din Brad.

— Programa gimnasiului pe 1898/9. —

Programa gimnasiului român gr. oriental din Brad, pe anul școl. 1898—9, publicată de directorul George Părău, cuprinde pe lângă datele școlare anuale și date statistice de interes cu deosebire pentru frecuența din trecut a gimnasiului.

Date școlare anuale.

Programa începe cu știri școlare, între cari se amintesc sărbările școlare, care s'au aranjat în urma evenimentelor cum au fost: moartea Împărătesei-Regine Elisabeta și a metropolitului Miron, iubilul de 50 de ani a Împăratului-Rege Francisc Iosif și iubilul de 25 de ani împliniți dela moartea marelui arhiepiscop și metropolit Șaguna.

Aflăm mai departe, că în Aprilie a. c. gimnasiul a fost vizitat de către dl Jancsó Benedek, ca plenipotențiat ministerial și că dl Jancsó după-ace a petrecut — în mod excepțional — trei zile cu vizitarea școlii s'a declarat mulțumit cu progresul și cu disciplina elevilor, ceea-ce poate servi spre îndestulire și bucurie, corpului profesoral.

După planul de învățământ se dau date statistice asupra numărului elevilor. Numărul elevilor înmatriculați a fost 137, afară de 5, toți Români (126 gr.-or., 6 gr.-cat., 2 rom.-cat. și 3 israeliți). Cei mai mulți elevi au fost fii de agricultori (65) și de preoți (26), ear' după locul nașterii s'au împărțit astfel:

95 din comitatul Hunedoarei; 16 din comitatul Aradului; 10 din comita-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Cei doi prieteni.

Traducere.

(Urmare).

— «Dacă recunoști aceasta, — zise Camila, — cu ce obraz mai îndrăznești, tu, declarat inamic al amabilității, să mai apari în fața femeiei despre care știi că e oglindă ce redă iocana fidelă a bărbatului pe care nu 'ți-se cuvine să-l ofensezi? Dar' nefericita de mine! Încep mereu a ghici, ce te-a îndemnat să calci atât de ușor peste aceea ce-ți datoreai fii însuși. Poate-că a fost o mică nebagare de seamă din partea mea, căci ușurătate nu o pot numi, pentru-că nu s'a făcut cu intențiune, ci cu confidența cu care femeile de multe-ori se poartă față de bărbați înaintea căroră n'au să fie rezervate. Spune, necredinciosule, când am răspuns eu cu vorbe sau cu fapte, cari puteau să-ți întindă măcar umbră de speranță că dorințele tale meschine vor fi împlinite? Când am primit eu altcum vorbele tale amoroase decât numai cu cea mai mare desaprobare și cu energie reproșuri? Când am dat crezământ jurămintelor tale și când am primit cadourile tale, cu cari făceai risipă? Și fiindcă cred că e imposibil, ca cineva să țină lungă vreme la o pasiune, fără să fie împintat de o mică rază de speranță, trebuie

să presupun că eu sînt vina la îndrăzneala ta, și că probabil vre-o neprecăzuțiune din partea mea a dat nutrimint atât de bogat speranțelor tale. De aceea, mă voi uidepeși și pe mine pentru crima făptuită de tine! Și pentru-că să te convingi că eu nu pot fi mai tirană față de tine decât față de mine, am voit să te am martor al jertfei pe care o aduc onoarei ofensate a demnului meu bărbat, față de care tu ai păcătuit cu hotărîță intențiune. Am păcătuit însă și eu, fiindcă n'am evitat cu o precauțiune mai declarată ocaziunea dată ție, ca să nutrești speranțe și să le consideri de motivate. Deci încă odată, grija, că o neprecăzuțiune din partea mea a putut să dea ansă la formarea așteptărilor tale nebune, mă torturează în mod groaznic și mă silește să mă execut singură, pentru a-mi trage pe-deapsa.

Căci dacă din mână străină as primi pedeapsa, vinovăția mea ar fi poate și mai mare. Înainte de a comite actul acesta, murind voesc să iau și viața omului, a cărui moarte numai poate să satisfacă din destul dorințele de răzbunare ce clocește în mine. Da, să-l trag și pe el în prăpastie, din răzbunare, și ca răzbunare, pe care eu sper a o vedea, — fie unde va fi, — în depresiune din partea dreptății eterne și imparțiale a celui-ce m'a adus pe mine la acest pas desperat».

Rostind aceste cuvinte, Camila se repezi cu pumnalul ridicat asupra lui Lotario, la aparență cu firma hotărîre de a-l străpunge, dar' cu o vehemență, care-l făcea pe Lotario să stea la îndoială de e serioșitate ori prefacere la mijloc; și a trebuit să-și adune toate

puterile și întreaga istețime, ca să împedecă o vulnerare sigură și gravă.

Camila, în înversunarea ei prefăcută, a mers chiar atât de departe, că pentru a da faptului aparență serioșității, voia să-și scalde pumnalul în propriul ei sînge. Văzînd anume că pe Lotario nu-l poate vulnera, — cel puțin așa se părea, — încep să strige cu amărăciune:

— «Dacă soartea nu vrea să mă lase să-mi văd realizate în întregime justele mele dorințe, cel puțin să n'aibă puterea de a 'mi-le zădărnici pe toate».

Se smulse apoi din brațele lui Lotario și întorcînd pumnalul ce-l ținea în mână, cu ascușul spre o parte mai puțin vulnerabilă a corpului ei propriu, îl implantă în carnea moale de deșupt de umăr și căzu leșinată la pămînt.

Leonela și Lotario au rămas înmărmuriți, și nu știau să creadă ori nu ochilor, văzînd pe Camila căzută la pămînt și scăldată în sînge.

Plin de frică și cu respirația oprită se aplecă Lotario și scoase pumnalul din rană. Văzînd însă că rana e neînsămnată, îi dispărî îngrijirea de pe frunte și încep de nou să admire talentele și înțelepciunea frumoasei Camila. Ca se nu rămână însă nici el îndrăgît, încep să se bocească la capul Camilei, ca-și-cum ea într'adevăr ar fi moartă; și s'a afurisit de mii de ori, nu numai pe sine, ci și pe cel-ce 'l-a adus la această stare; căci știînd el că Anselmo îl aude rostia vorbe despre lucruri, pentru cari totuși el 'l-ar fi auzit în compătimente mai mult decât pe Camila, pe care el o ținea într'adevăr moartă în vorbele ce le rostia.

tul Albei-inferioare; 10 din comitatul Turda-Aries; 4 din comitatul Bihorului; 1 din comitatul Caraș-Severin și 1 din comitatul Torontal.

Numărul profesorilor, afară de cateheți, e de 6, toți profesori ordinari definitivi.

La gimnasiu sunt anexate două clase normale (III și IV), în care au fost înscriși 36 de elevi, toți Români. (34 gr.-or. și 2 gr.-cat.)

Date stat. din trecut.

În »apendice« se înșiră cu numele toți elevii, cari au absolvit clasa a IV-a la acest gimnasiu.

Gimnasiul din Brad s'a deschis cu clasele I și II. În toamna anului 1869; există prin urmare de 30 de ani. Primii absolvenți ai clasei IV. au fost în număr de 9, în anul 1871/2. Cu acești elevi zelosul corp profesoral a ținut gratuit clasa V. în anul școl. 1872/3 în speranță, că se vor deschide succese și clasele superioare, ceea-ce durere până acum nu s'a putut face.

Conspectul înșiră an de an absolvenții acestui gimnasiu, între cari găsim și nume cunoscute în general, cum sunt: Const. Cotișel (preot în Certege), Enea Hodoș (prof. Caransebeș), R. Furduiu (profop. Câmpeni), Pavel Oprea (prof. Brad), reparator George Candrea, Ioan Moța (redactor), Ioan Rusu Abrușeanu (ziarist, București) etc.

Programa se termină cu un conspect sumar despre frecuența școlărilor. În decurs de 30 de ani gimnasiul a fost frecventat de 2431 de școlari. m.

Cronica zilei.

Sibiu, 5 Sept. n.

Memento. 9 Septembrie: Terminul de petiționare pentru beneficiu la masa studenților, susținută de »Albina«.

10 Septembrie: Concurs not. în Marghita (pretura Temes-Rékás).

15 Septembrie: Termin de concurs adv. al »Sătmărenei«.

„MICA PUBLICITATE“. În pinși de necesitățile publicului am deschis nouă rubrică de inserțiuni. Atragem atențiunea la inseratul de pe pag. a 4-a.

Hymen. D-șoara Elena Pop din Poiana-sorodii și Ludovic Pápay din Făgăraș, logodiți — Ștefan Varga, învătător în Chichiș, în 10 Septembrie își va sârba cununia cu d-șoara Maria Andreiu din Chichiș.

Stipendii. Din fundațiunea »Gavriliu Faur de Teiuș« este a se conferi un stipendiu de 120 fl. pentru un student dela gimnasiu, reale, academie, universitate, ori teologie sau preparandie. Petițiunile a se adresa la consistorul gr.-or. din Oradea-mare până la 30 Septembrie st. n.

Reuniunea de cântări. »Typographia« aranjează Sămbătă, în 9 Septembrie n. o petrecere împreună cu teatru, cântări și joc, cu concursul capelei orașenești din loc, în pavilionul din grădina »Hermann«. Venitul curat e destinat pentru »fondul steagului« Reuniunii. Începutul la 8 ore seara.

Concurs școlare. Sunt de ocupat posturile de învățători la școalele gr.-or. din diecesă Aradului: Capolnaș, Labașinț (protopresbiteratul Lipovei), Teș, Paniova (protopresbiteratul Belintului), Șoimoș, Toc (protopresbiteratul Radnei), Răbăgani, Căbești (protopresbiteratul Belintului), Sărbăștii-Sust, Câmpeni-de-sus și de jos, Săbăștii-Herșesti (protopresbiteratul Vasconului), Beba-veche (protopresbiteratul B.-Comloșului), Croena, Feniș (protopresbiteratul Halmașului) și Boroș-Sebeș (protopresbiteratul Buteților).

Fulger ucigaș. O ceată de oameni din Szabadhely mergeau la țigla Gyrok (cerul radnei); pe cale țigla ajung o ploaie cu vifor, dinaintea căreia oamenii și-au căutat adăpost sub niște bagrini (acați). Deodată a lovit între ei fulgerul, ucigând două femei și un bărbat. Una dintre femeile ucise era în stare binecuvântată.

Manevrele mari din Bohemia s'au terminat Sămbătă la Reichstadt. Duminecă s'a ținut consiliu de critică, după care M. Sa împreună cu Archiducele Francisc Ferdinand, a plecat la Viena. Ieri s'a început deja și transportarea trupelor acasă la garnisoane.

Ileana Jaulus, o fetiță de unsprezece ani din Budapesta, voind să inferbinteze mai de grabă ferul de călcat, a turnat pe jaratec spirt. Flăcările spiritului au izbucnit afară și au aprins hainele fetiței, arzându-i în mod înfrigor trupul. Pe când a sosit medicul, copilul nebanunise de chinuri, rupea de pe sine bandajele și voia să se arunce pe focarească. A doua zi a murit.

Prima membră fondatoare a „Asociațiunei“. În raportul despre adunarea generală dela Deva a »Asociațiunei« s'a fost zis, că doamna Victoria Erdélyi născ. Bardosy, solvind taxa de 200 fl. a devenit prima membră fondatoare a »Asociațiunei«. Rectificăm această mică greșală înregistrând faptul, că doamna Nina Csérgedi încă în 1894 s'a făcut membră fondatoare solvind suma de 200 fl.

† **Emilia Pop n. Osian**, soția preotului Gregoriu Pop din Unimé, a răposat la 31 August, în etate de 25 ani.

Dela camera comercială. În biroul camerei comerciale și industriale din Brașov stă la dispoziția celor interesați, spre a lua informațiuni mai detaliate, un concurs de oferte al comunei districtuale de hônezi din Cluj pentru furnizarea de pâine și ovės.

Starea viilor. Din rapoartele oficiale se constată, că starea viilor e multumitoare și peste tot va fi o bună roadă mijlocie, în unele părți chiar peste mijlocie. Peronospora a făcut multe pagube, în unele locuri a stricat viilor ghiata și seceta. Strugurii încep a se coace. După ținuturile starea viilor e următoarea:

În părțile apusene ale Ungariei a făcut mari pagube în vie peronospora, dar' cu toate acestea se așteaptă o roadă mijlocie. Pe la Tisa a bătut vîile în multe părți grindina și le-a stricat mult și seceta, așa că ciorchinele se uscă. Seceta a bătut și în Bănat, dar' cu toate acestea viile pe aici sînt frumoase. Sînt frumoase viile în Ardeal, unde va fi o roadă mai bine de mijlocie, deși pe aici în unele părți boanele sînt mici și nu prea desvoltate.

Păstrați fânul! În comitatul Solnoc-Dobăca samsari evrei cumpără dela economici câte 1 fl. — 1 fl. 30 cr. maza metrică de fân, pe care-l vînd apoi pe bani scumpi României. Că economii își lapădă dovdele aproape pe nimic, recolta de fân, asfel deosebită și fapt, că în același timp în ținuturile Timișoarei samsarii plătesc 2 fl. — 2 fl. 60 cr. de maza metrică.

Pleban — conte. Plebanul Bertolotti din Altare a donat 300.000 de lire pentru înființarea unui orfanotrofiu. Regele Umberto drept recunoștință pentru această faptă filantropică a conferit plebanului titlul de conte cu îndreptățirea de a pute transcrie titlul și pe nepoții sei.

Vagoane pentru transport de poame. Ministerul de comerț dănd ascultare deselor plânsuri ale producătorilor și comercianților de poame, că oricum de precaut și-ar pacheta marfa, pe tren o parte însemnată se strică, prin ce păgubesc foarte mult, — a dispus construirea unor vagoane anume pentru transportarea poamelor. În fabrica de mașinării a căilor ferate de stat sînt gata deja vre-o câteva vagoane de acestea, cari în zilele proxime vor fi puse la probă.

Concurs bisericești. În diecesă Aradului sînt de ocupat posturile de parohi gr.-or. în Ollaca (cl. I) ppresb. Chigineului, Osian (cl. III) ppresb. Tincei, Sacal (cl. III) ppresb. Orăzei-mari. Termin de concurs 30 zile.

Guerin și soții. Depeșele cele mai nouie din Paris, privitoare la șeful antisemit Guerin, închis în casa Ligei antisemite, sînt de următorul cuprins:

Paris, 3 Sept. Azi-noapte în Rue Chabrol a fost liniște deplină. Se zice, că cei închiși mai au provizii pe 8 zile.

Atac de hoți în tirgul mare. În tirgul din Giula judele comunal Ioan Morariu din Șepreuș a fost atacat de niște Țigani pe când durmea în trăsură. La strigătele judeiului Țigani au fugit, pușcând în el și răniindu-l. Judele avea la sine peste 3000 fl.

În Roman s'a zidit noul local pentru gimnasiu, și în ziua de 15 Septembrie va fi inaugurat. Clădirea aceasta este una din cele mai frumoase și monumentale, și e o prea frumoasă pozoabă a orașului Roman.

Știri mărute. Barca norvegiană »Drot« a fost distrusă de vifor pe mare între Pascalongo și Buenos-Ayres. Căpitanul și doisprezece matrozi au murit în valuri. Doi matrozi au scăpat.

— În Timișoara a fost prinsă alaltăieri o faimoasă bandă de hoți, ai cărei conducători erau: Sárközi Sándor, Kovács Ferencz și ibovnicile acestora Lola Iulia și Sárközi Terezia.

La

Abonament lunar

pentru

Septembrie st. vechi

invitat

Administrația ziarului „TRIBUNA“.

POSTA REDACȚIUNII.

Corobățiu. »Apropoul« se va publica, — la »Foiță« — dar' își aducem aminte că tot ce privește presa periodică este din 1898, (1 Ianuarie — 31 Dec.) Adevărat că asta nu consună cu datul general, pus în fruntea »raportului«. Astfel o mare parte din aserțiunile d-tale cade.

D-lui Ulpia T. M. »Descălcarea« vom face-o. »Impresuniile« sînt dorite și le rugăm să le faci negreși. Astfel tabloul sîrbărilor va fi complet. Despre »concertanți« mai restază doi sîrie: B.... despre D. și S.... despre B. — Îți place cum ese?

D-lui V. Onișor. Adresa e: XIV. John-gasse 30.

»Vox«.

Nu înțelegem cum crezi că 'ți-ai pute justifica nu fîie și înaintea prietenilor, prin articoli anonimi. — În ce privește înșirșii articolilor nu ne place pentru espunerile prea lungi, apătoare, divagante și de multe-ori șovăitoare. Credem că cele două curente nu se pot împăca, spădoind și deoparte și de alta. Trebuie să te pronunți pentru unul ori altul, ori să proclamăm un al treilea curent. Atăta pe scurt.

Tribuna Literară.

„Astra“ și arta.

— **Concertul dela Deva.** —

Vom culege rînd pe rînd aprecierile presei asupra concertului. Eată ce zice »Telegraful Român«:

»Multă strălucire a împrumutat; festivităților acestei adunări, concertul, dat în prima zi seara, după producția populară. Dacă această adunare a avut un punct de glorie, care nu numai a împrumutat, dar' a și cucerit, chiar și pe străini, apoi acesta a fost negreșit concertul.

Ne-au trecut două ore, cât a durat concertul, ca două minute. Ne-am trezit că s'a sfîrșit, și ne pare rău că n'a fost încă odată atât de lung!

Sîntem mândri de aceste forte artistice române, și le dorim înălțare din treaptă în treaptă; D-zeu să le ajute să se ridice tot mai sus, dar' îi rugăm totodată pe artiști, ca acolo pe unde soartea 'i-ar arunca, peste țări și peste mări, să nu-și uite că sînt Români și să-și aducă totdeauna aminte de noi și de neamul nostru, și de câte-ori numai vor avea ocazie, să amintească străinilor cu bine numele acestui neam, din care au eșit și din care fac și ei parte«...

III.

Concertanții nostri.

D-șoara Adelina Pîso.

Un temperament ușor, vesel și totodată serios, profund. Caracterisarea aceasta se potrivește perfect și la jocul ei!

Cât de tare s'au relevat aceste calități în frumosul »Concertul al 5-lea« de Beriot. Cu ce ton extins și dulce ni-a cântat »Largo«, de Raff. Îmi aduc aminte de insuflețirea publicului vienez, care cu ocaziunea unui concert a fost pe deplin frapat de jocul dulce al d-șoarei Pîso, de ținuta ei sigură și, de ce să nu o recunoaștem, un pic și de ochii ei strălucitori.

Înscriindu-se la conservatorul Kaiser, se fi văzut ce schimbare în vechiul edificiu! Mica »Asiatcă« a adus viață în momentul acela învechit. Orele uricioase de pedagogie, dictando, stenografia musicală etc. etc., nici odată nu erau atîtă ascultători, ca atunci când era și dînsa de față. Dar' nici odată ascultătorii nu erau mai neascultători, decât cu ocaziuni de aceste.

»Die schône Românie« — a comis mii de petulanții mici, drăguțe, pentru cari seriosul director și pedagogii cei cu ochilari ar fi trebuit să se supere, de cumva ar fi fost posibil să te superi pe o ființă atît de drăgălașă. Venirea ei fu o adevărată plagă pentru institut. Directorul a început să dirigeze orchestra în %/a, când trebuia să dirigeze în 4/4. Chiar bătrânul ei profesor suspina într-o vreme.

Dar' se o fi văzut la lecțiile de violină. Mica petulantă, care desemna pe tablă pe profesorul de pedagogie în forma unui contra e, ca nota de jumătate, și pe d-șoara de cant — ca un sept-acord micșorat (avea 7 fire de musteți) — aici era cu totul schimbată. Serioasă întotdeauna, era prima, care intra în sală și cea din urmă care eșia.

Era o mare »intrigantă« în sens eufemistic și avea deosebit deliciu, ca să îndrăgostească pe colegele ei în membrii »României June«. În privința asta a ajuns la o istețime neîntrecută.

D-șoara Pîso s'a născut în Săcă-râmb. De mică a mers la Sibiu, unde »Das Kleine Wunderkind« era admirat de toți. Mai târziu a mers la București și de acolo în Viena la studiile mai înalte.

În Viena studiază și acum și cu pași grabnici tînde spre muntele perfecțiunii în artă. Căderea aceasta e plină cu spini și mii de pedeci 'ți-se pun în cale, dar' după-ce ai ajuns culmea, găsești o pajiște cu flori, cari te îmbată și te fac să uiți, că ești pe lumea asta.

D-șoara Adelina e o ființă ce-și cunoaște chemarea. Poate ca artistă nu va fi pârtașă acelei vieți liniștite și ferice de care ar fi avut parte, rămânînd o simplă muritoare, — căci ea are toate calitățile cu cari 'și-ar pute crea un viitor splendid.

Dar' iubește arta pentru artă și mai bine se jertfește în toată viața sa decât să o părăsească. Ce va ajunge la noi, cari sîntem atît de înapoi în ale muzicii, nu știu, dar' că conștie de chemarea sa va lupta cu o energie de fier — în interesul muzicii române — sînt sigur.

Ceea-ce privește jocul de violină — dînsa are o tehnică bine desvoltată, care însă se perfecționează din ce în ce. Jocul ei de altfel nu e de tot pronunțat. Are ceva din clasicismul lui Ioachim și din focul lui Sarasate. De care stil se va ține, ne va arăta timpul. Studiul serios nu-și va stînge focul propriu de temperament sudic, ci-și va modera așa, ca să lucească și mai frumos.

G. Șorban.

FELURIMI.

Tolstoi despre căsătorie. Scriitorul rus Sergejenko a scris o carte întreagă despre cum trăiește și lucră Tolstoi și în această carte istorisește, că în casa lui Tolstoi fiind odată vorba despre raporturile dintre bărbat și soție, mulți dintre oaspeții prezenți ținneau parte bărbatului, ear' pe soție o acuasau de căte toate relele. Tolstoi a ascultat cu atenție conversația oaspeților, apoi după un timp oare-care a intrat și el în vorbă, formulându-și părerea în următoarele:

— »Dar' putem noi oare pretinde mult dela nevastă și avem oare drept s'o înfruntăm, când de regulă noi înșine o dedăm și o constrîngem la tot felul de minciuni? Ori nu tocmai aceea prețuim mai mult în femeie, ce se referă la sexul ei, și nu tocmai pentru aceasta o luăm de nevastă? — Ș'apoi voim să ne fie prietenă. Aceasta e o minciună! Prieten imi caut todeauna între bărbați și femeia nu poate nici-când să suplinească această prietenie. Astfel fiind deci, de ce să mințim nevastei și s'o facem a crede, că ea ne este cel mai bun prieten?

— Ce ar trebui dar' să facem, ca să susținem pacea casnică? — a întrebat unul dintre oaspeți.

— »Bărbatul trebuie să iee asupra-și întreagă povara situației create de el însuși și trebuie să fie iertător, — a răspuns Tolstoi. — Căci prin faptul că am luat de nevastă o femeie oare-care, în anumit înțeles ni-am făcut surori pe toate celelalte femei din lume. În aceasta se cuprinde adăncul înțeles al căsătoriei«.

Apoi a povestit, cum el a cunoscut o păreche de însuși, care mulți ani au trăit ca fratele și sora. Tolstoi a fost încântat de acest trai și a gratulat femeia la castitatea aceasta a ei. Răspunsul 'i-a venit cu mult mai repede de cum ar fi crezut și 'i-a emoționat foarte mult. Femeia a respins laudele pentru această viață castă, căci — zicea dînsa — cea mai ferbinte dorință îi era să fie bărbatului ei nu numai prietenă, ci și nevastă, să aibă dela el băieți; și însă voește să trăiască cu ea în relațiuni caste și ea se supune voinței...

Sergejenko spune că Tolstoi plîngea când a istorisit acestea.

ECONOMIE.

Uscatul poamelor.

Cine are poame mai multe și nu le poate folosi într'un mod sau altul, este prea firesc ca să se îngrijească cumva de păstrarea lor peste iarnă. Sînt anumite soiuri de mere și pere iernatice, cari se pot păstra până primăvara târziu; sînt însă unele vîratice, cari nu se pot păstra și fiind omul și cam departe de oraș, nu le poate nici vinde cu preț. Asemenea poame trebuie uscate ca legumă de post.

În economiile mai mici uscatal se face în cuptorul în care se coace și pâinea. În economiile mai mari însă sînt anumite cuptoare, în cari se pot usca mai multe poame deodată. Lucrul de căpătenie la uscatal poamelor este, ca acele să se usce cât mai bine și mai curînd, căci la din contră se strică și nu se pot păstra.

Poamele mai mărute se uscă și așa întregi, ear' cele mai mari trebuie crepate în două sau patru, ca astfel să se poată usca mai bine și mai ușor. Unii le mai curată și de coajă și cocean și așa le uscă, alții le taie felii și le întind mai întău la soare pe niște scânduri și așa le uscă, alții ear' le taie felii, le înșiră în spargă și astfel le uscă la soare.

După-ce poamele s'au uscat bine, se mai întind cîtva timp în poduri, ca să le ia aerul și numai după aceea se așează la un loc svîntat, până-cînd omul are lipsă de ele.

Uscatul prunelor.

Prunele încă se pot usca în cuptorul de pâne pe anumite scânduri sau lese (grății) de nuiele; mai bine însă se uscă și ele în anumite coșare (cuptoare) anume făcute cu o gratie de nuiele. Înainte de a pune prunele pe coșare e bine ca să se țină cîteva zile pe anumite mese mai lungi, ca să se svînte, căci la din contră unele se prea creapă și astfel o parte a mustului se scurge din ele.

Unii scot simburii prunelor și numai după aceea le uscă, alții le uscă și așa cu simburii în ele. Pentru a scoate simburii din prune, nu-și de lipsă ca să le crepăm, ci numai apăsăm cu un cuiu de lemn simburii dela vîrf cîtă coadă și așa se pot scoate destul de bine. Această lucrare se poate face mai cu succes, cînd prunele sînt coapte de jumătate. Cînd prunele se uscă pe coșare, la început trebuie să le facem focul tot mai mic și numai cîtă sîrșit se face mai mare. De altcun și aci se poată ajuta încîtva, punîndu-se cele mai uscate înainte, ear' cele mai verzi îndîrît pe gratie.

Mierea (lictarul) de prune.

Mierea de prune se ferbe din prunele deplin coapte și dulci. Spre scopul acesta se adună prunele și se bagă într-o căldare mai mare de aramă, unde se ferb până se fac ca un cir gros. Atunci se scot și se strecoară printr-o străcătoare, ca să se curăte de simburii și coji. Unii scot simburii înainte de a se ferbe în căldare. Cirul acela se pune apoi din nou pe foc și se ferbe până-cînd se face ca mămăliga. Atunci se ia dela foc, se lasă ca să se răcească și apoi se așează în anumite vase, cari se leagă bine pe la gură, ca să nu poată pătrunde aerul în ele. Pentru a-i da oare-care miros și gust plăcut se mai poate pune în căldare cînd ferbe mierea și puțină scortioară pisată, cuișoare sau coajă de citroană.

După-cum se face mierea de prune, se poate face și cea de pere, cu acea deosebire, că perlele mai întău se calcă la căldare, se storc, ear' mustul lor se ferbe în căldare până cînd se face ca mămăliga, cînd apoi se ia și se așează în anumite vase, unde se păstrează, până cînd avem trebuință de ea.

Mierea de prune și de pere se poate în-trebuința ca legumă de post sau cocîndu-se în aluat ca plăcinte, scoverzi ș. a.

Ultime știri.

Viena, 5 Sept. n. Ministrul Széll a fost primit de Maj. Sa de nou în audiență.

Berlin, 5 Sept. n. Ministrul de interne al Prusiei Recke și ministrul de culte Bosse au fost absolvați din postul lor. Absolvarea nu stă în conexiune cu proiectul canalului.

Belgrad, 5 Sept. n. Fostul regent al Sârbiei, Ioan Ristić a răposat. Din cauza aceasta s'a amînat pe Vineri pertractarea procesului de leșă-maiestate.

Rennes, 5 Sept. n. Labori a pretins să se căară dela puterile interesate documentele înșirate în borderău și atașatii Schwarzkoppen și Panizzardi să fie citați ca martori. Carrière a obiecționat, că guvernul nu poate să ceară documentele din chestiune, ear' cu privire la citarea celor doi atașafi a declarat, că nu are nimic contra.

Din public.)*

DARE DE SEAMĂ

Cu ocaziunea petrecerei de vară aranjată la 20 August de tinerimea română din Alba-Iulia și jur, au binevoit a contribui cu suprasolviri:

Simeon Micu, Dr. Ioan Moga, căpitan Musteșiu, câte 1 fl. 20 cr.; Dr. Iacob Radu, locot. Silviu Patîța, Rubin Patîța, cand. de adv., d-na Vigia, Silviu Andreiu, Milea Stefan, d-na Jurca, Radu, not., vîd. Ongert, Petrás Ferencz, Amos Frâncu, Gorbo Ioan, câte 20 cr.; Emanuil Mendel 2 fl. 20 cr., Iuliu Erdélyi și Ludovic Andreiu, câte 50 cr. la oaltă 9 fl. 20 cr.

Venitul brut a fost: 115 fl. 50 cr., subtrăgîndu-se speșele de 50 fl. 53 cr., rezultă un venit curat de 64 fl. 97 cr.

Venitul s'a distribuit în următorul mod: Ambelor curatoare în bisericești câte 15 fl. pentru bibliotecă. Ear' restul de 34 fl. 97 cr. s'a depus la institutul »Iulia« pentru un fond numit al petrecerilor.

Primească marinișoșii contribuitoari și pe calea aceasta mulțumitele noastre sincere pentru sprijinul dat, întru buna reușită a petrecerei noastre.

Alba-Iulia, în 25 August 1899.

Pentru comitetul aranjator:

Petru S. Cirlea, Camil Velican, comerciant. stud. în drept.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Bibliografie.

A apărut:

Ideile fundamentale în economia politică și o nouă teorie sociologică, de Ioan Socaciu, profesor în Brașov. Editura proprie a autorului. Brașov, tipografia A. Murășianu 1899. Preț 65 cr.

Bunacuvîntă, de I. Bernard Krier, traducere liberă de Animpodist Daschivici, Suceava, red. și editura societății »Școala română«. Preț 30 cr. (Figurază ca nr. 3 din biblioteca de petrecere și învățatură pentru tineret).

Propedeutica filosofică pentru învățământul secundar, de Greg. Pletos, profesor în Năsăud. Partea I, psihologia empirică, cu un adăug: buciți de lectură psihologică, — carte aprobată de ministerul cultelor și instrucțiunii publice ca manual pentru școlile medii. — Preț 80 cr.

Partea a VI-a din **Memoriul lui Iosif Sterca Șulufiu** de Cărpeneș, membru fondator și membru în comitet al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«. Sibiu, tip. W. Krafft. Este un volum de 297 pagini, cu conținut variat și interesant și costă 1 fl. 25 cr. + 10 cr. porto. Două sute fl. din prețul cărții, se vor da pentru »casa națională«, restul pentru alte scopuri filantropice. La sfîrșitul cărții se adaugă o compoziție musicală: **Doina Metropolitului Alexandru Sterca Șulufiu**, aranjată pe note pentru voce și piano. Partea cea mai mare a articolelor ce conține a mai fost publicată, prin foi și reviste, dar valoarea lor e permanentă. Între altele conține întreaga biografia **nefericitului Dragoș**.

Din »**Enciclopedia Română**«, editată din însărcinarea și sub auspiciile »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, de Dr. C. Diaconovitch, prim-secretarul »Asociațiunii«, după un interval destul de scurt a apărut fasc. 16, cuprinzând articolele **Fuligo—Golescu**. În acest fascicul aflăm numeroase articole de interes special românesc, ca: Gabrielescu, Gane, Gavra, Gavril, Gelu, George (mitrop), Georgescu, George Stefan, Gerasim Timuș, Ghenadie, Gheorghian, Ghera, Ghica, Gion, Giurgiu (Pataki) episcop, Goian, Goldis, Golescu; apoi articole de literatură ca: »Gazeta Transilvaniei«, limba și literatura germană, etc.; articole de istorie, etnografie și geografie: Gaius, Galați, Galiția, Galli, Gallia, Genua, Geografia, Georgia, Gepizi, Germani, Germania, Geți, Géza, Gheorghio, Gherla, Ghimes, Giesshübel-Puchstein, Girondini, Giurgeu, Gleichenberg; articole de filosofie: Gândire, Geniu, Gnostici, Gnosticism; biografii străine: Galilei, Gambetta, Garibaldi, Gaster, Gay-Lussac, Gladstone, Goethe, Gogol; articole diverse: Fumat, Fundațiune, Furnal (ilustr.), Galactometru, Gălbănare, Gangrena, Gât, Gaz, Gelosia, Gemeni, Gen, Genealogia, Generațiune, Geologia, Geometria, Geotropism, Ghiață, Gibbon, Gimnasiu, Gimnastica, Gips, Gir (Giro), Glanda, Gloata, Glob, Glycosa, etc.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (depoziț general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare: pentru un tom broșurat fl. 10.—, compactat fl. 11.60 (în România lei 25.—, resp. 28.50).

Memoriile prințului Nicolae Șuțu, mare logofet al Moldovei — 1798—1871, un volum scris în limba franceză și publicat de dl Panaioti Rizos, a apărut în Viena zilele trecute. Volumul cuprinde patru părți și un număr de anexe. Interesează mai ales pe cei ce se ocupă de istoria relațiilor contemporane a României.

Istoria agriculturii, de I. Loser, traducțiune autorizată, de »Un prieten al plugarilor«. Retipărire din »Tel. Rom.« Sibiu, tiparul tipografiei archidieceane.

„Istoria universală pentru școlile civile și superioare de fete“ pe baza planului de învățământ din 1887. Prelucrată în românește după ed. VI. a opului lui Alexandru Márki, de Ioan Popovici, profesor la școala de fete a »Asociațiunii«. Cartea dlui Popovici este primul manual de istorie pentru școlile noastre civile; e acomodată însă și pentru preparandii, gimnaziile inferioare și școlile comerciale. A apărut în tipografia archidieceană din Sibiu și costă 2 coroane. O recomandăm tuturor bărbaiților de școală.

La librăria »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

»Memorial«, Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea	fl. —30
»Doina«, conf. ținută la ateneul din Bérhad, de Măndrescu	—28
»Critice« 1867—1892, de Măndrescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr.	4.—
»Povestile Bănatului«, de Cățana	—30
»Literatura popor. română«, de Gaster	2.50
»Introducere în Cărțile Testamentului vechi și nou«, de Dr. Iuliu Olariu	2.50
»Cersitorul«, dramă în 2 acte de Livescu	—50
»Studii Critice«, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr.	4.—
»Higiena română«, de Dr. Leo Murășianu	1.—
»Izvoade«, de Demetrescu	4.—
»Trandafiri și vioarele«, de Pop-Rete-ganul	—60
»Din Moldova«, schițe de Kotzebue	1.—
»Floarea din Firenze«, de Livescu	—50
»Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul«, de Nicolau Bălcescu	2.—
»Trăvnițe«, 10 piese Slovacesti Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr.	3.—
»Scrierile părinților aptosrești«, de Dr. Iuliu Olariu	—70
»Merinde dela școală«, de Popa	—60
»Despre influența împrejurărilor«, de Panaite Zosin	—50
»Memorii din timpul războiului«, de Georgescu	—88
»Pui de lei«, poesii eroice, de Nenișescu	ed. de gală
»Poesii«, de Macedonski	2.—
»Copii de pe natură«, de Negruzzi	—50
R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu	—75
Doina codrului	—50
Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, sərbă pentru piano	1.—
I. Braunstein. Réve du Matlot, vals pentru piano	—75
G. Vasiliu. Freamătul Zăvoaiului, horă C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano	—50
I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa mi-e scris, romanță pentru voce și piano	—50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals Sərbă Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan	1.50
I. Villacrosse. De ce mi-ai zis odinioară, romanță	—50
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano	—75
I. Paschill. L'Amitié, vals	—50
Ai plâns și tu vr'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu	1.—
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	—50
Pictorial! De E. I. Alexandrescu	—50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	—75
L'Affectation. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	—40
De Brăila la Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	—50
Sərbă Bucureștilor, pentru voce și piano	—50
Ioan D. Burlan	—50
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel	—50
Gas de quart original. De Mayer Lutz Pavotte de la Princesse »Marie« de Michel Margarithescu	—50

La comanda de din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expedie recomandat 20 cr. v. a. Pentru siguranță expediei recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiu.

Hârtie-monetă română	Cump.	vend.
Lire turcești	9.38	9.43
Imperiali (15 R ^o aur)	18.95	19.05
Ruble rusești 100 l.	126.75	127.75
Galbeni	5.66	5.71
Napoleon-d'ori	9.50	9.55
100 Marce germane	58.57	59.—
Livre sterling	11.94	12.04

Bursa de Budapesta.

Renta de aur ung. 4%	118.—
" " 4% " "	96.30
" ung. val. cor. 6% " "	120.25
Imprumutul căilor ferate ung.	100.50
Bonuri rurale ung.	94.25
" croate-slavone	99.75
Obligațiunile desp. regalilor	161.50
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	139.50
Renta de hârtie austriacă	100.—
" de argint austriacă	100.—
" de aur austriacă	118.—
Losuri austriace din 1860	137.50
Acțiunile băncii austro-ungare	905.—
" de credit ung.	392.50
" de credit austr.	385.50
Scrișuri fonciare ale institutului de credit și economii »Albina«	102.—
Argintul	5.67
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.56
Mărci 100 imp. germane	58.90
London 10 Livre sterlingi	120.70

Bursa de Viena.

Renta de aur 4%	117.90
Renta ung. v. c. 4% " "	95.80
Imprumutul căilor ferate ung.	120.—
Bonuri rurale ung.	93.50
" croate-slavone	96.25
Renta de hârtie austriacă	100.50
" " argint austriacă	100.50
" " aur austriacă	117.95
Losuri austriace din 1860	137.—
Acțiunile băncii austro-ungare	905.—
" de credit ung.	389.50
" de credit austr.	385.70

Bursa de București.

5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	84
5% " am 1881 100	5% " urb. Buc. 92%	94
5% " " 1892 100	5% " lași 86%	86
5% " " 1893 100	Banca Națion.	2730
5% " " 1894 87	" Agricolă	352
5% " " 1895 88 1/2	" României	—
5% " " 90.94 89	" de scont	309
5% " " 1896 90	Dac. Rom.	437
5% " " 1898 90	Națională	457
Convertite rurale	Patria	—
5% Obl. c. B. 1883	Canstrucții	75
4% " " 1890	Basalt artificial	—
5% " " 1895	Tram. nou	—
5% Fonc. rur. 96 1/2	Bala centrală	126

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Băltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

»Tipografia«, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Comande se pot face la

»Tipografia«, soc. pe acțiuni în Sibiu.

La librăria »Tipografia«, soc. pe acțiuni în Sibiu se vînd:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferențe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

Tocmai a apărut și se a'ă de vânzare la »Tipografia«, soc. pe acțiuni în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

în

UNGARIA

DR

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

»Tipografia«, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Mica publicitate

pentru știri mărunt, întrebări, corespondență, informațiuni, anunțuri, reclame etc.

Pentru fiecare cuvânt se plătește 1 cr., pentru cuvintele tipărite gras 2 cr.

Răspunsuri și deslușiri la aceste mici anunțuri dă gratuit administrația ziarului — cu graful viu sau în scris, dacă se alătură un timbru ori o cartă de corespondență.

Cuiva... Vîno, dragă, azi de seară
Să ne prindă ploaia eară...

»Angerașule! Precum vezi ni-s'a
deschis călea — ca să ne întâlnim.
Așa-i că tu »nu știi? — Uită-te bine!

Rectific, că numele meu este
Nicolae Ionescu candidat de avocat
și nu Dr. Ionescu, avocat cum s'a
scris în »Tribuna« la »sosiți«.

În Vila din strada Walkmühl nr. 4^a
se află de închiriat două odăi.

De închiriat case nouă în strada
lungă (Langgasse) nr. 26^b. A se adresa
la administrație.

10.000 cărămizi, bune, late,
groase, bine arse, de vânzare într'o
comună lângă Alba-Iulia. Prețul 14 fl.
mîia loco. Se poate duce și la Alba-Iulia.

Sînt veduvă de 56 ani, dar
bine conservat trupest și sufletește; am
venit anual dela o moșie și dela ocupa-
țiunea mea în cancelarie de cel puțin
1000 fl. Dorosc a mă căsători a doua-
oară cu o Română, veduvă ori fată,
de 30—45 ani, cu avere de cel puțin 1500 fl.
care rămîne proprietatea ei, ori o de-

pune drept cautiune. Calități ce cere
să fie: onestă, casnică, să-i placă de
oameni, fie chiar 30—50 căpi se
abat pe la casa mea mai ales Joia
și Duminica, și să fie sănătoasă.
Veduvă poate ave și un copil ori co-
pilă între 3—10 ani. Cine dorește se-
rios a reflecta la ofertul meu să-mi arete
prin scrisoarea sigilată, trimisă prin mij-
locirea administrației »Tribuna«, unde
și când ne-am pute întâlni, în Sibiu
sau Brașov, fie chiar și Cluj, Arad, dar
aci merg mai cu greu. Discrețiunea ga-
rantată. »Veduvă«.

Vin bun, garantat curat, de 3 ani,
galbin, se vinde cu prețul de 3 fl. vadra
(10 litre) dela gară. Se poate căpeta
în buți de 50—60 vedre.

O elevă dela școala de fete a »Asocia-
țiunii« caută cuartir cu proviziune
întreagă la o familie germană de ono-
rațiuni.

Un pianino bun, dacă se poate
negru, se caută pentru a fi închiriat pe
10 luni.

Pentru distracție un tîner voește
să intre în corespondență cu o domni-
șoară. Doritoarele să se adreseze admi-
nistrației sub »Poate fi«.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință
să cunoască legea numită **veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar
de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare
poporală a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg
despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe
alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus
această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășesc economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stînd cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. marl.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-
păra dela

»Tipografia«, societate pe acțiuni, Sibiu.

Fabrică de casse.

Subscrișul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire on. public, care caută casse, să binevoască
a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în co-
merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
terate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăci-mare Nr. 8.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.